

ADJECTIVES (Sıfatlar)

FORM, FUNCTION and POSITION (Biçim, İşlev ve Konum)

FORM

1. Cinsiyet veya çoğulluk-tekillik durumuna göre biçimleri değişmez. İşaret sıfatları hariç.

- A **hot** potato   three **hot** potatoes
- **This** girl   **these** girls

2) Genel olarak isimden veya link verb'ten sonra gelmeleri ve çoğul olamamaları özellikleri ile ayırt edilebilirler. Bunun yanısıra türetilmiş olan bazıları eklerinden tanınabilir. Aşağıda sık kullanılan türetilmiş sıfatlara örnekler verilmiştir.

-ful	plentiful (bol)	careful (dikkatli)	spoonful (bir kaşık dolusu)
-less	careless (dikkatsiz)	penniless (beş parasız)	useless (faydasız)
-able	probable (olası)	bearable (katlanılabilir)	acceptable (kabul edilebilir)
-ic	numeric (rakamsal)	economic (iktisadi)	
-(ic)+-al	psychological (psikolojik)	mathematical (matematiksel)	external (harici)
-ish	childish (çocukça)	reddish (kırmızımsı)	yellowish (sarımsı)
-ly ¹	hourly (saatlik)	friendly (arkadaşça)	
-some	handsome (yakışıklı)	quarrelsome (kavgacı)	troublesome (belalı)
-ous	serious (ciddi)	marvellous (harika)	
-tive ²	objective (yansız)	creative (yaratıcı)	

Yukarıdakilerin yanı sıra sık sık fiiller **-ing** ekiyle veya **V₃** formatı ile sıfat haline getirilebilirler. **-ing** ile yapılan sıfatlar ismin yaptığı, dışa yönelik anlamlar verirken; **-ed** ile yapılanlar o isme yapılan, içe dönük anlamlar verirler.

- ♦ The game was **boring**. (Oyun sıkıcıydı)   The audiences got **bored**. (Seyirciler sıkıldı.)
- ♦ I'm **exciting** (Heyecan vericiyim.)   I'm **excited** (Heyecanlıyım.)
- ♦ I'm **surprising** (Şaşırtıcıyım)   I'm **surprised** (Şaşırdım.)
- ♦ **Crying** baby (ağlayan bebek)   **reported** speech (dolaylı anlatım)
- ♦ **Frying** pan (kızartma tavası)   **fried** chicken (kızarmış tavuk)
- ♦ **Washing** machine (bulaşık makinesi)   **educated** person (eğitilmiş insan)
- ♦ **Running** shoes(koşu ayakkabıları)   **broken** arm (kırık kol)

NOTE: **-ed** ile yapılan sıfatlar daha çok insanları, **-ing** ile yapılan sıfatlar daha çok şeyleri ve olayları niteler.

3) Anlamlarını güçlendirmek veya vurgu için önlerine zarf (adverb) getirilir.

- A **very hot** potato   three **extremely hot** potatoes

FUNCTION

Sıfatlar ismi nitelerler. Bu niteleme o şeyin durumu, rengi, orijini, şekli, sayısı, yaşı, neyden yapıldığı veya bize ne hissettirdiği ile ilgili olabilir.

- He is a **lonely** man. (O yalnız bir adam)
- They are **honest** people. (Onlar dürüst insanlardır)
- Pierre is **French**. (Pierre Fransızdır)
- This clock is **German**. (Bu saat Alman malıdır)
- Our house is **Victorian** (Evimiz Viktoryan bir ev)
- A **wooden** table. (Tahta bir masa)

¹ Daha çok sıfattan zarf yapan bir ektir. Bu şekilde isimden sıfat yapan **-ly** eki çok yaygın değildir. Zarf ile karıştırmayınız.

² Zaman zaman bu ekle yapılmış isimler de görülebilmektedir. Sözelimi isim olan "objective" "hedef" demektir.

POSITION

a) Genellikle nitelediği isimden önce:

- A **beautiful** girl.

NOTE³: Bazı sıfatlar yalnızca isimden önce gelir, yanlarında isim olmaksızın link verb'den sonra gelmez. Bunlar:

Absolute (mutlak, salt)	complete/utter (tam)	mere/only/sole (yalnız)	poor⁴ (zavallı)
Atomic (atom)	cubic (kübik)	digital (dijital)	phonetic (fonetik)
Chief/main (ana, baş)	inital (başlangıç)	entire/whole (tüm)	
eventual (nihai)	occasional (ara sıra, tek-tük)		
Northern (kuzey)	southern (güney)	eastern (doğu)	western (batı)
Maximum (azami)	minimum (asgari)	underlying (temel, asıl; gizli)	

- The **main** problem (ana problem)
- my **entire** savings (tüm birikimlerim)
- like an **absolute** idiot (tam bir aptal gibi)
- **Chief** problem (ana problem)   **main** reason (ana sebep)
- **poor** child (zavallı çocuk)   **absolute** majority (salt çoğunluk)
- my **mere /only / sole** objective (tek hedefim)
- **utter/complete** nonsense (tam saçmalık), metallic etc.)
- Brass is a **metallic** alloy of copper and zinc. (Pirinç, çinko ve bakırın metal bir alaşımıdır)
- A nuclear explosion (nükleer bir patlama) [**YANLIŞ** The explosion was nuclear]

b) "to be", "to seem" , "to look", "to taste" gibi link verb'lerden sonra. Burada nitelenen isim öznedir:

- The girl is **beautiful**
- You look **tired**
- This meat tastes **funny**.

LINK VERBS⁵

be	become
seem	get
appear	turn
keep	grow
prove	make
smell	go
sound	
taste	
look	

c) Bazı kalıplaşmış ifadelerde nitelediği isimden sonra:

- The Princess **Royal** (Kraliyet Prensesi)
- The President **elect** (seçilmiş başkan)
- a court **martial** (bir savaş mahkemesi)
- Notary **Public** (halk noteri)
- Court **martial** (savaş mahkemesi)
- Attorney **general** (başsavcı)

NOTE: Bazılarının anlamları isimden önce veya sonra gelmelerine göre değişir.

involved, present, concerned sıfatları isimden sonra geldiklerinde anlamları şöyledir:

- I want to see the people **involved/concerned** (İlgili kişileri görmek istiyorum)
- Here is a list of the people **present** (İşte mevcut kişilerin bir listesi)
- A girl in her **late** teens. (Gençlik dönemlerinin **sonunda** olan bir kız)

involved, present, concerned sıfatları isimden önce geldiklerinde anlamları değişir:

- An **involved** discussion (karmaşık bir tartışma)
- A **concerned** father (endişeli bir baba)
- The **present** situation (şu andaki durum)
- The girl is too **late**. (Kız çok geç kaldı)

³ İyi bir sözlük sıfatın nerede kullanıldığını belirtir.

⁴ Fakir anlamında kullanıldığında link verb'ten sonra kullanılır. "The man was poor. (Adam fakirdi)"

⁵ Bu yüklem farklı anlamlarla kullanıldıklarında **link verb** olmazlar. Diğer anlamlarıyla kullanıldığında zarf ile nitelenebilirler. Aksi takdirde kendilerinden sonra -özneyi nitelemek için- **sıfat** gelir. Bkz **VERBS**

NOTE: Sıfatlar **something, someone, anybody** gibi belirsiz zamirlerden (**indefinite pronoun**) sonra gelir, önce gelmez:

- Anyone **capable** of doing **something horrible** to someone **nice** should be punished. (İyi bir insana kötü bir şeyler yapmaya **yatkın** biri cezalandırılmalı)
- Something **wicked** comes this way. (Kötü bir şey bu yana doğru geliyor.)

NOTE: **available, imaginable, possible, suitable** gibi **-ible** ve **-able** sıfatları sık sık isimden sonra kullanılır. Niteledikleri isim bir **superlative** sıfatla veya **first, last, next, only** gibi sıfatlarla nitelenmiş durumdaysa **SADECE** isimden sonra kullanılırlar.

- It is the only treatment **suitable**. (Uygun tek tedavi oydu) [YANLIŞ ...the only suitable treatment...]
- It is an offer **available** to club members only. (Sadece klüp üyelerine özel bir tekliftir)

d) Bazıları sadece link verb'den sonra gelir, isimden önce asla gelmez.⁶

afraid (korkmuş)	alive (canlı)	alone (yalnız)	alike (benzer)	awake (uyanık)
ashamed (utanmış)	aware (farkında)	asleep (uyur halde)	annoyed (kızgın; canı sıkılmış)	
aloof (soğuk-ilgisiz)	afloat (yüzer halde)	aghast (çok korkmuş-şaşırmış)		
alert (uyanık-dikkatli)	averse (zıt-ters)	ablaze (alevli; pırl pırl)		

- The children were **ashamed** (NOT ashamed children)

ama

Predicate Adjectives

The boat is **afloat**.
The child is **afraid**.
The animal is **alive**.
The boy is **asleep**.

Attributive Adjectives

the **floating** boat
the **frightened** child
the **live** animal
the **sleeping** boy

NOTE: subject to=susceptible to, likely to sıfatlarının kullanımına dikkat

- a child who is **subject/susceptible** to colds (soğuğa maruz bir çocuk)
- They are **likely** to become angry with him. (Muhtemelen ona kızacaklar)

e) **the+adj** sınıf belirtir. Çoğul yüklem alır.

- **The evil** must be punished. (Kötüler cezalandırılmalıdır)
- **The rural poor** have been ignored by the media. (Köylü yoksullar medya tarafından görmezden gelindiler)
- **The elderly** are beginning to demand their rights. (Yaşlılar haklarını aramaya başladılar)

MAKING COMPARISONS (Kıyaslama Yapmak)

Comparative and Superlative Forms

1. Bir veya iki heceli **comparative** yapılar **-er** ile, **superlative** yapılar **the...-st** takıları ile yapılır. Üç veya daha fazla heceden oluşan sıfatlarda ise **comparative** yapılar **more**, **superlative** yapılar ise **the most** ile yapılır.

dark	darker	(the) darkest	→ tek heceli
lovely	lovelier	(the) loveliest	→ iki heceli
difficult	more difficult	(the) most difficult	→ çok heceli

2. bunun yanında kural dışı olarak **comparative** ve **superlative** yapılanlar da vardır

bad	worse	(the) worst
far	further / farther	(the) farthest / furthest
little	less	(the) least
many/much	more	(the) most ⁷

⁶ Bunlar içerisinde başka harfle başlayan sıfatlar olmasına rağmen “**a- adjectives**” olarak bilinirler.

⁷ **most the** almadığı zaman **very** anlamındadır.

3. **comparative** yapılar **than** alırlar

- Mt. Everest is **higher than** Mt. Blanc.
- Thailand is **sunnier than** Norway.
- A car is **more expensive than** a bicycle.

NOTE: than kendisinden sonra **object** [informal] ve **subject** [formal] durumunda zamir alabilir.

- He has more time **than** I (have) (formal)
- He has more time **than** me. (informal)

NOTE: than veya as sonrasında he/she/it/they etc zamirleri gelirse yüklem çoğunlukla muhafaza edilir.

- You are stronger **than** they are / them.

4. **superlative** yapılar, kıyaslama türler arasında is of, mekanda ise in alırlar.

- He is the richest man **in** the world. (mekan)
- He is the richest **of** these three men. (kıyaslananlar arasında)

5. **of** veya **in** ile başlayan pek çok cümlenin **superlative** olma olasılığı yüksektir. Bu **of** için çok daha yüksek bir olasılıktır.

- **In** the world, he is the **richest** man (mekan)
- **Of** these three men, he is the **richest**. (kıyaslananlar arasında)
- **Of** all the cars sold here, this is the **least expensive**.

6. İki şeyin en iyisi için **superlative** değil, **the+comperative** yapı kullanılır.

- I need a strong rope. Which is **the stronger** of these two? (Bu ikisinden hangisi güçlüdür?)

7. **the superlative +N+ relative clause:** sıfat cümlecisi çoğunlukla **present perfect** yapıdadır. Cümle içinde “never” değil “ever” kullanılır.

- He is the kindest man (**that**) I've ever met.

8. **quite, much, very, by far** zarfları yaygın **superlative** niteleyicileridirler.

- This is **quite** the most expensive.
- This is **much** the worst stretch of motorway in the country.
- I want to give my children the **very** best education I can afford.
- This is **by far** the greatest threat this country has ever faced.

9. **comparative and comparative:** gittikçe⁸ anlamı katar.

- **More and more** people were attending our party. (Partimize gittikçe daha fazla insan katılıyordu)

10. the comparative... the comparative... (the more...the more...) paralel değişim gerektir. “Ne kadar bundan olursa, o kadar da şundan olur.” anlamındadır. To be yüklemine söz konusu olduğunda yüklem söylenmeyebilir, ancak bu her iki tarafta da aynı şekilde uygulanmalıdır.

- **The bigger** a house is, **the better** it is. (Bi r ev ne kadar büyükse o kadar iyidir.)
- **The higher** my knowledge (is), **the better** my life (is). (Ne kadar çok bilgim varsa, yaşamım o kadar iyi olur)

⁸ Daha çok continuous yapıyla kullanılır.

AS + ADJ + AS**NOT SO + ADJ + AS****SUCH + NOUN + AS****a) olumlularda (as...as)**

- Peter is 24 years old. John is 24 years old. Peter is **as old as** John.
- Moscow is **as cold as** St. Petersburg in the winter.
- Einstein is **as famous as** Darwin.

b) olumsuzlarda (not as...as)

- Mont Blanc is **not as high as** Mount Everest
- Norway is **not as sunny as** Thailand

NOTE: Genel kullanımda ilk **as** düşebilir veya sıfat kullanılmaz ise yerini **such** alır.

- He has been (**as**) **good as** gold.

c) olumsuzlarda (not so...as)⁹

- A bicycle is **not so expensive as** a car
- Arthur is **not so intelligent as** Albert
- That secretary is **not so suitable** for the job as I am.

d) sıfat kullanılmayıp isim kullanıldığında isim kullanılırsa **such + a noun kullanılır.**

- He is not **such** an intelligent boy as his brother.

NOTE: **three times/ twice etc. + as adj as**

- A Mercedes is **three times** as expensive as Ford. (Bir Mercedes bir Ford'dan 3 kat daha pahalıdır.)
- Istanbul is **twice** as big as Ankara.

e) sıfat ve isim beraber kullanılırsa **as + adj + a noun + as+ noun**

- I am not **as good a cook as** she is. (Ben onun kadar iyi bir aşçı değilim)
- They are not **as good cooks as** we are. (Bizim kadar iyi aşçı değiller)

f) as much as; as dense as etc.

- Water is eight hundred times **as dense as** air.
- I earn twice **as much as** he does. But I cannot save **as much money as** he can.

Adjectives in some common structures.**1) It + to be + adj + of SB + to do ST**

- It was **kind of you** to wait. (Beklemen çok nazik bir davranıştı)
- It was **brave of you** to kill that snake.

2) It + to be + adj + (for SB) + to do ST

- It is **safe** (for children) to drink this water.
- It is not **safe** (for anybody) to swim here.
- It is **nice** for you to have a garden to play.

3) It + to be + adj + to do ST = ST + to be + adj + to do

- It is easy to make this cake. = This cake is easy to make.
- It is impossible to solve this problem.= This problem is impossible to solve.

brave	foolish
good/nice	idiotic
silly	clever
generous	kind
sensible	stupid
etc.	

⁹ Asla olumlularda kullanılmaz.

4) Subject + to be + adj + to do ST

- He was **disappointed** to find nobody at home. (Evde kimseyi bulamayınca hayal kırıklığına uğradı)
- I am **reluctant** to see my friend again.
- I am **willing** to see my father again.
- It is **better** to buy tickets in advance. (Biletleri önceden almak daha iyidir.)

5) adj + to infinitive ile adj + that clause aynı anlama gelmez.

- I am afraid to speak. (Konuşmaya korkuyorum)
- I am afraid (that) I cannot help you. (Korkarım size yardım edemeyeceğim)
- I am **not** afraid to help you. (Size yardım etmeye korkmuyorum)
- I am afraid **not** to help you. (Size yardım etmemeye korkuyorum)

Adjectives with preposition (sıfatlar ve preposition)¹⁰

İngilizce'de sıfatlar belirli **preposition** ile kullanılırlar. Bu konuda dikkatli olmak lazım.

- We were introduced **to** the headmaster. (Müdüre tanıtıldık)
- We were interested **in** the tent. (Çadır ile ilgiliydik)
- We were irritated **by** the heat. (Sıcaklık çok canımızı sıktı)
- We were opposed **to** leaving early. (Erken ayrılmaya karşıydık)
- We were satisfied **with** the circus. (Sirkten memnunduk)
- We were shocked **at** the level of noise under the big tent. (Büyük çadır altındaki gürültü seviyesine çok şaşırmiştık)
- We were surprised **at** their indifference. (Kayıtsızlıklarına şaşakaldık)
- We were tired **of** all the lights after a while. (Bir müddet sonra tüm ışıklardan yorgun düştük)
- We were worried **about** the traffic leaving the parking lot. (Park sahasından ayrılırken trafik bizi endişlendiriyordu)

Adjectival Opposites (Zıt anlamlı sıfatlar)

Bir sıfatın doğrudan manaca bir zıttı olabileceği gibi (**beautiful** için **ugly**; **tall** için **short** gibi) birkaç önek (prefix) ile de yaygın olarak zıt sıfat elde edilir. Aşağıda birkaç yaygın ek örnekle olarak verilmiştir.

- fortunate   **un**fortunate
- prudent   **im**prudent
- considerate   **in**considerate
- honorable   **dis**honorable
- alcoholic   **non**alcoholic
- properly filed   **mis**filed

Ancak sözlüğe bakmak her zaman daha güvenlidir. Zira bazı sıfatlar olumsuzluk öneki almasına rağmen olumsuz olmayabilirler.

- valuable (kıymetli)   **in**valuable (paha biçilemez)
- flammable (yanıcı)   **in**flammable (yanıcı)

¹⁰ Bkz **PREPOSITIONS**